

Η ΑΓΟΡΑ ΟΙΝΟΥ ΣΤΗ ΓΕΡΜΑΝΙΑ

**ΓΕΝΙΚΟ ΠΡΟΞΕΝΕΙΟ
ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΣΤΟ
ΝΤΥΣΣΕΛΝΤΟΡΦ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
& ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ
ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ**

Ντύσσελντορφ,
Φεβρουάριος 2020

Φρίντα Γεωργίου
Σύμβουλος ΟΕΥ Β'

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	Σελ.
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	2
1. ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ ΟΙΝΟΥ ΣΤΗ ΓΕΡΜΑΝΙΑ	3
1 ^α . Καταναλωτικές τάσεις – συνήθειες	4
1β. Μεριδίο αγοράς λευκού, ερυθρού και ροζέ οίνου στη Γερμανία, 2012-2018	4
2. ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΟΙΝΟΥ ΣΤΗ ΓΕΡΜΑΝΙΑ	5
2 ^α . Καλλιέργειες – Παραγωγή - Καλλιεργούμενες εκτάσεις	5
2β. Οινοπαραγωγικές ζώνες στη Γερμανία	6
2γ. Κυριότερες ποικιλίες που καλλιεργούνται στη Γερμανία	9
2δ. Καλλιεργούμενες ποικιλίες – εκτάσεις - απόδοση	11
3. ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΟΙΝΟΥ ΣΤΗ ΓΕΡΜΑΝΙΑ ΚΑΙ ΣΤΟΝ ΚΟΣΜΟ, 2018	11
4. ΕΞΑΓΩΓΕΣ – ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ	13
4 ^α . Εισαγωγές οίνου στη γερμανία	13
4β. Εισαγωγές οίνου στη Γερμανία – Κατηγορίες	14
4γ. Εξαγωγές οίνου από τη Γερμανία	16
5. ΔΙΜΕΡΕΣ ΕΜΠΟΡΙΟ ΟΙΝΟΥ ΕΛΛΑΔΑΣ – ΓΕΡΜΑΝΙΑΣ 2018	18
6. ΚΑΝΑΛΙΑ ΔΙΑΝΟΜΗΣ ΟΙΝΟΥ ΣΤΗ ΓΕΡΜΑΝΙΚΗ ΑΓΟΡΑ – ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ	20
6 ^α . Αλυσίδες Σούπερ Μάρκετ	20
6β. Ειδικευμένα καταστήματα/εισαγωγείς/χονδρέμποροι	20
6γ. Απευθείας πωλήσεις	21
6δ. Πωλήσεις online	21
7. ΔΙΕΙΣΔΥΣΗ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ ΣΤΗ ΓΕΡΜΑΝΙΚΗ ΑΓΟΡΑ	22
8. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ	23

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η Γερμανία είναι η τέταρτη μεγαλύτερη αγορά οίνου στον κόσμο μετά τις ΗΠΑ, τη Γαλλία και την Ιταλία. Όμως, σε αντίθεση με τις δύο άλλες ευρωπαϊκές αγορές, στις οποίες οι καταναλωτές προτιμούν το εγχώριο προϊόν και στις οποίες η διείσδυση ξένων ετικετών είναι εξαιρετικά δύσκολη, η γερμανική αγορά οίνου είναι πολύ διαφορετική.

Χαρακτηριζόμενη από ειδικευμένους δημοσιογράφους ως η πιο φιλελεύθερη αγορά οίνου παγκοσμίως, προσφέρει πολύ μεγάλη ποικιλία προϊόντων προερχόμενων όχι μόνο από τις γνωστές και καθιερωμένες μεγάλες οινοπαραγωγούς χώρες, αλλά και από πολύ μικρότερες και περισσότερο άγνωστες (π.χ. Γεωργία, Ουρουγουάη κλπ).

Οι γερμανικοί οίνοι κάλυψαν το 2018 (τελευταία διαθέσιμα στοιχεία) ποσοστό 51% της συνολικής κατανάλωσης στη χώρα. Από τους εισαγόμενους τη μερίδα του λέοντος κατέχουν, για μια ακόμα χρονιά, η Ιταλία, η Ισπανία και η Γαλλία, που από κοινού καλύπτουν τα 4/5 των εισαγωγών και ακολουθούν προϊόντα προερχόμενα από περίπου 70 χώρες.

Το 2018 η μέση τιμή αγοράς του εξαχθέντος γερμανικού κρασιού αυξήθηκε κατά 15%, ανερχόμενη σε 3.04 € ανά λίτρο και ξεπερνώντας για πρώτη φορά τα 3 ευρώ. Πλέον, οι Γερμανοί εξαγωγείς επικεντρώνονται στην ποιότητα των προϊόντων τους, στρατηγική που έχει αποδείξει ότι συντελεί στην αύξηση της τιμής και, κατά συνέπεια, και των κερδών τους.

Στην παρούσα έρευνα γίνεται προσπάθεια να αποδοθεί με λεπτομέρειες τόσο ο όγκος όσο και τα ποιοτικά χαρακτηριστικά της γερμανικής αγοράς οίνου, προκειμένου οι Έλληνες εξαγωγείς να είναι σε θέση να αξιολογήσουν τον τρόπο διείσδυσής τους στη γερμανική αγορά και αύξησης του μεριδίου τους στο σύνολο των εισαγωγών οίνου στη Γερμανία.

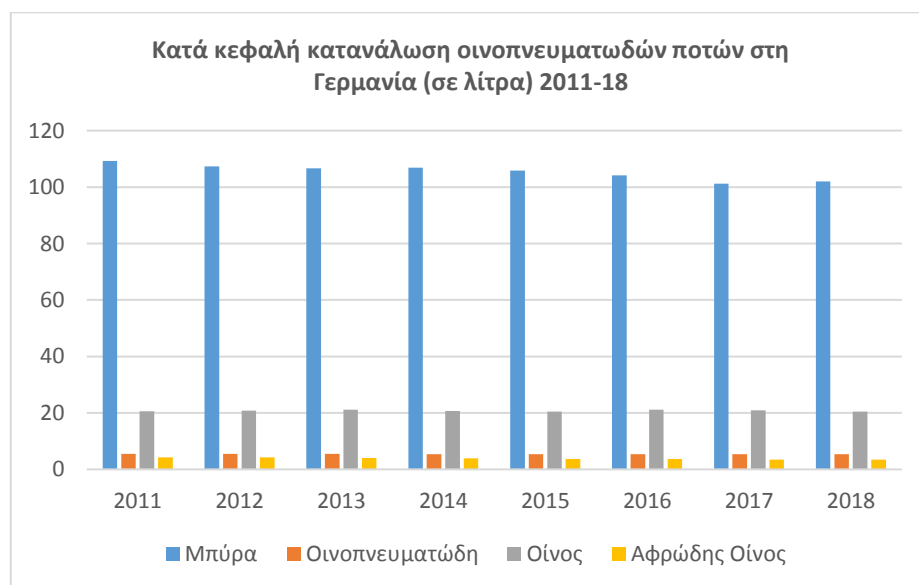
1. ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ ΟΙΝΟΥ ΣΤΗ ΓΕΡΜΑΝΙΑ

Η κατανάλωση οίνου στη Γερμανία είναι σταθερή τα τελευταία χρόνια και δεν επηρεάζεται ιδιαίτερα από τις διακυμάνσεις στην κατανάλωση άλλων αλκοολούχων ποτών. Έτσι, ενώ από το 2011 έως το 2018 (τελευταία διαθέσιμα στοιχεία) η κατανάλωση αλκοολούχων ποτών σημείωσε μείωση ύψους 5,9%, κυρίως λόγω μείωσης στην κατανάλωση μπύρας, η κατανάλωση οίνου παρέμεινε σχετικά σταθερή.

Όπως φαίνεται και από τον παρακάτω πίνακα, σύμφωνα με στατιστικά στοιχεία της Ομοσπονδιακής Ένωσης της Βιομηχανίας Οινοπνευματώδων Ποτών της Γερμανίας -Bundesverband der Deutschen Spirituosen-Industrie und -Importeure e. V. παρατηρείται μία σταδιακή πτώση στην κατανάλωση μπύρας στη Γερμανία, αν και βέβαια εξακολουθεί να κατέχει την πρώτη θέση στις προτιμήσεις των Γερμανών καταναλωτών αλκοολούχων ποτών. Το κρασί διατηρεί τη δεύτερη θέση με κατά μέσο όρο κατά κεφαλή κατανάλωση την οκταετία 2011-2018 περίπου 20 λίτρων ετησίως.

Κατά κεφαλή κατανάλωση οινοπνευματωδών ποτών στη Γερμανία (σε λίτρα) 2011-2018								
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Μπύρα	109,3	107,3	106,6	106,9	105,9	104,1	101,2	102,0
Οινοπνευματώδη	5,5	5,5	5,5	5,4	5,4	5,4	5,4	5,4
Οίνος	20,6	20,8	21,1	20,7	20,5	21,1	20,9	20,5
Αφρώδης Οίνος	4,2	4,2	4,0	3,9	3,7	3,7	3,5	3,4
Σύνολο	139,6	137,8	137,2	136,9	135,5	134,3	131	131,3

Πηγή: Bundesverband der Deutschen Spirituosen-Industrie und -Importeure e. V.

Πηγή: Bundesverband der Deutschen Spirituosen-Industrie und -Importeure e. V.

Το 2018 η κατά κεφαλή κατανάλωση οίνου στη Γερμανία παρουσίασε ανεπαίσθητη μείωση -1,9% ανερχόμενη στα 20,5 λίτρα ετησίως. Σημειώνεται, ότι το σύνολο της κατανάλωσης οίνου περιλαμβάνει τόσο την κατανάλωση σε χώρους αναψυχής (π.χ. εστιατόρια, μπαρ), όσο και τις αγορές οίνου των νοικοκυριών και των εμπόρων. Με βάση τον όγκο της ζήτησης, η γερμανική αγορά είναι η τέταρτη μεγαλύτερη αγορά οίνου στον κόσμο, με τις ΗΠΑ, τη Γαλλία και την Ιταλία να βρίσκονται στις τρεις πρώτες θέσεις.

Σε επίπεδο κατανάλωσης ανά γερμανικό κρατίδιο, η Βάδη Βυρτεμβέργη είναι πρώτη με 26,5 λίτρα ετήσιας κατά κεφαλή κατανάλωσης, ενώ στην τελευταία θέση βρίσκεται η Βόρεια Ρηνανία-Βεστφαλία με 18 λίτρα ετήσιας κατά κεφαλή κατανάλωσης.

1α. Καταναλωτικές τάσεις – συνήθειες

Στη Γερμανία καλλιεργούνταν παραδοσιακά, λόγω κλίματος, κυρίως λευκά σταφύλια και το λευκό κρασί κυριαρχούσε στις προτιμήσεις των καταναλωτών. Από τη δεκαετία του 1990 μέχρι περίπου το 2008 παρατηρήθηκε μια αύξηση στη ζήτηση των ερυθρών οίνων, κυρίως ως αποτέλεσμα της σύνδεσης της κατανάλωσής του με οφέλη στην υγεία, με αποτέλεσμα ένα μέρος της παραγωγής να στραφεί στην καλλιέργεια κόκκινων σταφυλιών και ερυθρού οίνου.

Την τελευταία δεκαετία η προαναφερθείσα τάση αντιστράφηκε εκ νέου και οι καταναλωτές προτιμούν έκτοτε κυρίως λευκό κρασί, με αποτέλεσμα η κατανάλωση λευκού οίνου να παραμένει κυρίαρχη. Η εν λόγω μεταβολή στις προτιμήσεις έχει διάφορες εξηγήσεις, με σημαντικότερη την μεγάλη επιρροή της μεσογειακής κουζίνας στους Γερμανούς καταναλωτές, που περιέχει λιγότερα λιπαρά και συνδυάζεται καλύτερα με ελαφρύτερο κρασί. Είναι ενδιαφέρουσα η ενσωμάτωση από διάσημους Γερμανούς σεφ υλικών και ιδεών χαρακτηριστικών της μεσογειακής κουζίνας στις δημιουργίες τους (χρήση ελαιολάδου, μεσογειακών αρωματικών φυτών κλπ). Σήμερα, από τα 102.900 συνολικά εκτάρια καλλιεργειών τα 68.400 αφορούν την παραγωγή λευκού κρασιού και τα 34.500 την παραγωγή κόκκινου.

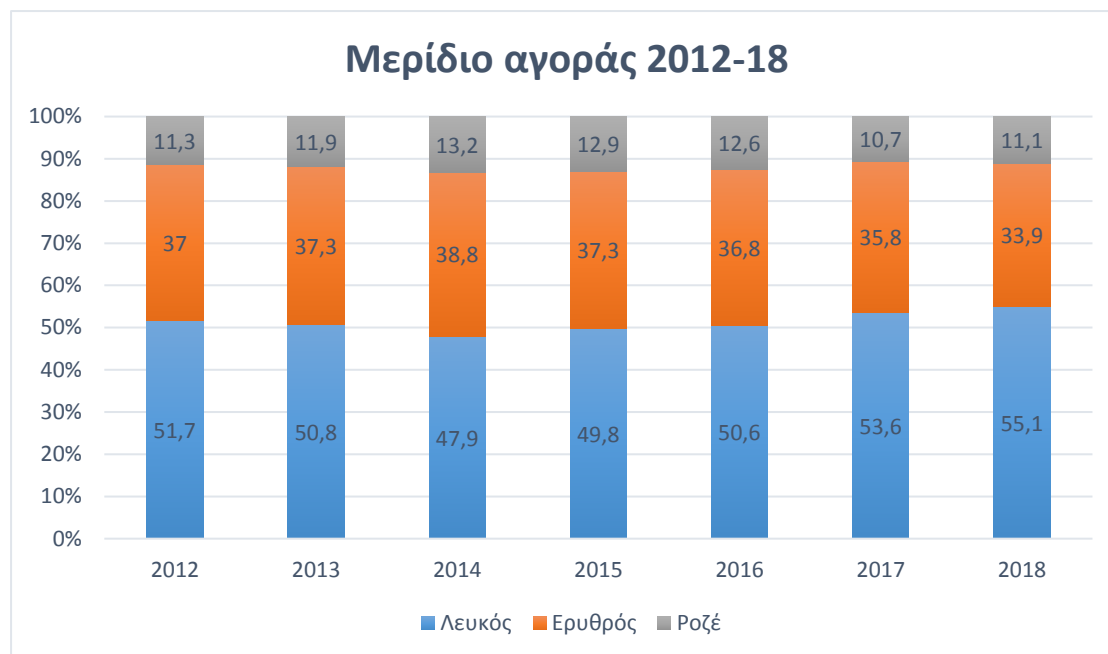
Σύμφωνα με έρευνα του Πανεπιστημίου Geisenheim του 2018 (https://www.hs-geisenheim.de/fileadmin/redaktion/FORSCHUNG/Institut_fuer_Wein-_und_Getraenkewirtschaft/Professur_fuer_Marktforschung/Projekte/Segmentierung/Geisenheimer_Weinkundenanalyse_2018_2019_03_08.pdf), 14% των δυνητικών καταναλωτών οίνου στη Γερμανία καταναλώνουν μία ή περισσότερες φορές την εβδομάδα, 22% 2-3 φορές το μήνα και 21% από 0 έως 1 φορά το μήνα.

1β. Μεριδίο αγοράς λευκού, ερυθρού και ροζέ οίνου στη Γερμανία, 2012-2018

Στον πίνακα, που ακολουθεί, παρουσιάζεται το μερίδιο αγοράς των τριών βασικών κατηγοριών κρασιού από το 2012 έως το 2018 (τελευταία διαθέσιμα στοιχεία).

Πρέπει να σημειωθεί ότι, όπως προκύπτει και από το παρακάτω γράφημα, παρά τις όποιες μικρές αυξομειώσεις, σε γενικές γραμμές τα τελευταία 7

χρόνια διατηρούνται σταθερά τα ποσοστά κατανάλωσης των τριών βασικών κατηγοριών οίνου (λευκού – ερυθρού – ροζέ). Έτσι, ο λευκός οίνος καλύπτει κατά μέσο όρο πάνω από τη μισή συνολική κατανάλωση οίνου στη Γερμανία, ο ερυθρός λίγο περισσότερο του 1/3 και ο ροζέ το υπόλοιπο 12%.

Πηγή: *de.statista.com*

2. ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΟΙΝΟΥ ΣΤΗ ΓΕΡΜΑΝΙΑ

2α. Καλλιέργειες – Παραγωγή - Καλλιεργούμενες εκτάσεις

Σύμφωνα με στατιστικά στοιχεία του Παγκόσμιου Οργανισμού Αμπέλου και Οίνου, που εδρεύει στο Παρίσι, η Γερμανία κατατάσσεται από πλευράς εκτάσεων, που χρησιμοποιούνται για αμπελοκαλλιέργεια, στη 14^η θέση παγκοσμίως. Οι εκτάσεις για αμπελοκαλλιέργειες στη Γερμανία αυξήθηκαν από το 1990 έως το 2017 (τελευταία διαθέσιμα στοιχεία) από 95 σε 102 χιλιάδες εκτάρια (με μικρές στο μεταξύ αυξομειώσεις), σημειώνοντας αύξηση 7,4%.

ΧΩΡΕΣ	Αμπελουργικές Εκτάσεις (σε χιλιάδες εκτάρια)							Μεταβολές %	
	1990	2000	2010	2015	2016	2017	2018	1990/2018	2017/18
1.Ισπανία	1.532	1.174	1.082	974	975	967	969	-36,7	-0,1
2.Κίνα	123	283	539	847	864	870	875	611,4	1,2
3.Γαλλία	939	917	818	785	786	787	793	-15,5	0,6
4.Ιταλία	1.024	908	795	682	690	695	705	-31,2	0,9

5.Τουρκία	581	581	514	497	468	448	448	-22,9	0,0
6.ΗΠΑ	301	413	404	443	441	441	439	45,8	1,2
7.Αργεντινή	210	209	228	225	224	223	218	3,8	-1,8
8.Χιλή	120	174	200	214	209	209	212	76,7	-0,5
9.Πορτογαλία	379	261	243	204	195	194	192	-49,3	-1,0
10.Ρουμανία	245	248	205	191	191	191	191	-22,0	0,0
11.Αυστραλία	59	140	170	149	145	145	146	147,5	0,7
12.Ν. Αφρική	100	117	131	130	129	125	126	26,0	-1,6
13.Ελλάδα	150	129	115	107	105	106	106	-29,3	0,0
14.Γερμανία	95	105	102	103	102	102	103	8,4	0,0
15.Βραζιλία	-	-	92	85	86	86	82	-	-2,4
16.Ρωσία	-	-	-	63	85	85	92	-	2,2
17.Ουγγαρία	138	91	68	68	68	68	69	-50,0	1,5
18.Βουλγαρία	-	-	-	67	64	64	66	-	1,5
19.Αυστρία	58	51	50	45	46	46	49	-15,5	2,1
20.Ν.Ζηλανδία	6	13	37	39	39	40	39	550,0	0,0
21.Ελβετία	15	15	15	15	15	15	15	0,0	0,0
Παγκοσμίως	8.381	7.847	7.645	7.520	7.585	7.564	7.449	-11,1	0,3
ΕΕ	4.121	3.547	3.654	3.318	3.317	3.312	-	-	-

Πηγή: Deutsches Weininstitut, Office International de la Vigne et du Vin, Paris

2β. Οινοπαραγωγικές ζώνες στη Γερμανία

Στη Γερμανία υπάρχουν δεκατρείς οινοπαραγωγικές περιοχές, με μεγαλύτερες τις περιοχές της Rheinhessen και Pfalz. Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζεται κατάταξη ανά μέγεθος των οινοπαραγωγικών περιοχών της Γερμανίας, που χωροταξικά συγκεντρώνονται κυρίως στο νοτιοδυτικό τμήμα της χώρας:

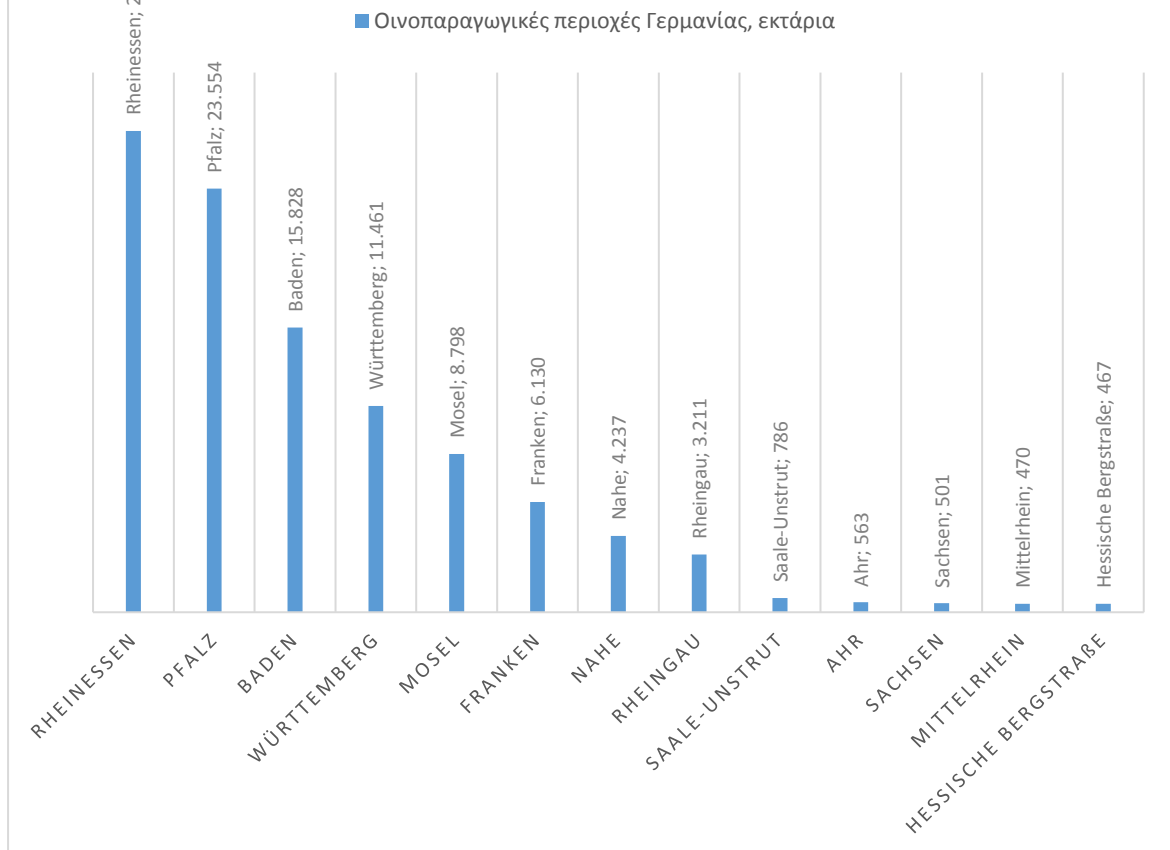
2018: Περιοχή – καλλιεργούμενη έκταση σε εκτάρια – αναλογία λευκού/ερυθρού	Ποικιλίες	Καλλιεργούμενη επιφάνεια σε εκτάρια	Καλλιεργούμενη επιφάνεια %
Rheinhessen, 26.758 ha, 71:29	Riesling	4.738	17,7
	Müller-Thurgau	4.187	15,6
	Dornfelder	3.374	12,6
	Silvaner	2.162	8,1
	Grauer Burgunder	1.835	6,9
	Spätburgunder	1.470	5,5
	Weißer Burgunder	1.381	5,2
	Portugieser	1.108	4,1
	Kerner	754	2,8
	Scheurebe	703	2,6
Pfalz, 23.554 ha, 65:35	Riesling	5.865	24,9
	Dornfelder	2.902	12,3
	Müller-Thurgau	1.875	8,0
	Grauer Burgunder	1.716	7,3
	Spätburgunder	1.683	7,1
	Portugieser	1.343	5,7
	Weißer Burgunder	1.303	5,5
	Kerner	765	3,2
Baden, 15.828 ha, 59:41	Spätburgunder	5.389	34,0
	Müller-Thurgau	2.397	15,1
	Grauer Burgunder	2.129	13,6
	Weißer Burgunder	1.546	9,8
	Gutedel	1.094	6,9

	Riesling	1.019	6,4
Württemberg, 11.461 ha, 32:68	Trollinger	2.139	18,7
	Riesling	2.122	18,5
	Lemberger	1.760	15,4
	Schwarzriesling	1.379	12,0
	Spätburgunder	1.340	11,7
Mosel, 8.798 ha, 91:9	Riesling	5.446	62,0
	Müller-Thurgau	930	10,6
	Elbling	476	5,4
	Spätburgunder	408	4,6
	Weißer Burgunder	347	3,9
Franken, 6.130 ha, 82:18	Müller-Thurgau	1.538	25,1
	Silvaner	1.501	24,5
	Bacchus	750	12,2
	Riesling	336	5,5
	Domina	322	5,3
Nahe, 4.237 ha, 76:24	Riesling	1.221	28,8
	Müller-Thurgau	522	12,3
	Dornfelder	419	9,9
	Grauer Burgunder	332	7,8
	Weißer Burgunder	301	7,1
	Spätburgunder	284	6,7
Rheingau, 3.211 ha, 86:14	Riesling	2.505	78,0
	Spätburgunder	392	12,2
Saale-Unstrut, 786 ha, 74:26	Müller-Thurgau	117	14,8
	Weißer Burgunder	109	14,0
	Riesling	70	8,9
	Dornfelder	54	6,9
	Bacchus	50	6,6
	Silvaner	48	5,8
Ahr, 563 ha, 17:83	Spätburgunder	368	65,4
	Riesling	46	8,2
	Frühburgunder	35	6,2
Sachsen, 501 ha, 82:18	Müller-Thurgau	71	14,2
	Riesling	68	13,6
	Weißer Burgunder	62	12,4
	Grauer Burgunder	47	9,4
	Spätburgunder	39	7,8
Mittelrhein, 470 ha, 85:15	Riesling	308	65,5
	Spätburgunder	46	9,8
	Müller-Thurgau	23	4,9
Hessische Bergstraße, 467 ha, 79:21	Riesling	192	41,1
	Grauer Burgunder	53	11,3
	Spätburgunder	51	11,0

Πηγή: Deutsches Weininstitut

ΟΙΝΟΠΑΡΑΓΩΓΙΚΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΓΕΡΜΑΝΙΑΣ, ΕΚΤΑΡΙΑ

Πηγή: Deutsches Weininstitut

Η Ρηνανία-Παλατινάτο είναι ο μεγαλύτερος παραγωγός κρασιού της Γερμανίας. Η πρωτεύουσά της, Mainz, ονομάζεται και πρωτεύουσα της γερμανικής οινικής βιομηχανίας, είναι έδρα του γερμανικού Ινστιτούτου Οίνου και του Συνδέσμου Verband Deutscher Prädikats-und Qualitätsweingüter. Συνολικά, 13.000 οινοπαραγωγοί παράγουν το 80%-90% των συνολικών εξαγωγών της Γερμανίας στο συγκεκριμένο προϊόν. Τέλος, η περιοχή θεωρείται παγκόσμιος παίκτης και στην παραγωγή – εξαγωγή αφρωδών οίνων με μεγάλες εξαγωγές ειδικά από την Schloss Wachenheim Group με έδρα την πόλη Trier.

2γ. Κυριότερες ποικιλίες που καλλιεργούνται στη Γερμανία

Η κυριότερη λευκή ποικιλία που καλλιεργείται στη Γερμανία είναι το **Riesling**. Οι αμπελοκαλλιέργειες της ποικιλίας αυτής ανήλθαν το 2018 σε 23.960 εκτάρια, που αντιστοιχούν σε 23,3% των συνολικών αμπελοκαλλιεργειών της χώρας. Είναι μάλιστα χαρακτηριστικό ότι, παρά τη μεταστροφή προς την καλλιέργεια ερυθρών ποικιλιών που πραγματοποιήθηκε τη δεκαετία του '90, η καλλιέργεια της εν λόγω ποικιλίας δεν επηρεάστηκε, γεγονός που αποδεικνύει το πόσο εμβληματική αυτή παραμένει για τον γερμανικό οίνο στο σύνολό του. Η μεταστροφή προς τις ερυθρές ποικιλίες επηρέασε αντιθέτως, σε πολύ μεγαλύτερο βαθμό, τις

γηγενείς λευκές ποικιλίες Müller Thürgau, Silvaner, Kerner, Bacchus και Scheurebe.

Η κυριότερη ερυθρή ποικιλία που καλλιεργείται στη Γερμανία είναι η **Spätburgunder**, με τη χώρα να διαθέτει την τρίτη μεγαλύτερη έκταση στον κόσμο μετά τη Γαλλία και τις ΗΠΑ (11.762 εκτάρια, που αντιστοιχούν σε 11,4% των συνολικών αμπελοκαλλιέργειών της χώρας). Μεγάλο μέρος των καλλιέργειών αφορά επίσης την ποικιλία Dornfelder. Συγκεκριμένα:

ΠΟΙΚΙΛΙΕΣ	ΕΤΟΣ 2018	
	ΕΚΤΑΡΙΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΕΠΙ ΤΗΣ ΣΥΝΟΛΙΚΗΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΟΥΜΕΝΗΣ ΕΠΙΦΑΝΕΙΑΣ %
Riesling	23.960	23,3
Müller-Thurgau	12.057	11,7
Grauburgunder	6.713	6,5
Weißburgunder	5.540	5,4
Silvaner	4.744	4,6
Kerner	2.463	2,4
Chardonnay	2.100	2,0
Bacchus	1.667	1,6
Scheurebe	1.412	1,4
Sauvignon Blanc	1.324	1,3
Gutedel	1.121	1,1
Traminer	1.057	1,0
Elbling	493	0,5
Ortega	440	0,4
Huxelrebe	424	0,4
ΣΥΝΟΛΟ ΛΕΥΚΩΝ ΠΟΙΚΙΛΙΩΝ	68.411	66,6
Spätburgunder	11.762	11,4
Dornfelder	7.581	7,4
Portugieser	2.799	2,7
Trollinger	2.172	2,1
Lemberger	1.912	1,9
Schwarzriesling	1.910	1,9
Regent	1.784	1,7
Merlot	696	0,7
St. Laurent	618	0,6
Acolon	461	0,4
Cabernet Sauvignon	399	0,4
Domina	366	0,4
Cabernet Mitos	300	0,3
Cabernet Dorsa	263	0,3
Frühburgunder	241	0,2
Dunkelfelder	227	0,2
ΣΥΝΟΛΟ ΕΡΥΘΡΩΝ ΠΟΙΚΙΛΙΩΝ	34.462	33,5
ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΕΚΤΑΣΗ	102.873	100

Πηγή: Deutsches Weininstitut

2δ. Καλλιεργούμενες ποικιλίες-εκτάσεις-απόδοση ανά εκτάριο και συγκομιδή

Όπως φαίνεται και από το παρακάτω διάγραμμα, στο μεγαλύτερο μέρος των αμπελουργικών εκτάσεων της Γερμανίας καλλιεργούνται λευκές ποικιλίες. Περίπου το 64% των αμπελουργικών εκτάσεων καλύπτονται από καλλιέργειες λευκών ποικιλιών, ενώ 36% από καλλιέργειες ερυθρών ποικιλιών.

Το 2018 υπήρξε εξαιρετική χρονιά για τη συγκομιδή σταφυλιών στη Γερμανία, καθώς καταγράφηκε αύξηση 18% της παραχθείσας ποσότητας σε σύγκριση με τον μέσο όρο της προηγούμενης δεκαετίας. Η παραγωγή επωφελήθηκε από το άνυδρο, ζεστό και μακρύ σε διάρκεια καλοκαίρι του 2018 και το αποτέλεσμα ήταν σταφύλια που απέδωσαν φρουτώδη λευκά κρασιά και ερυθρά με έντονο χρώμα και γεμάτη γεύση.

Καλλιεργούμενες εκτάσεις, Απόδοση ανά εκτάριο και συγκομιδή από μούστο σταφυλιών 2017-2018						
Weinmost/Κρασί από σταφύλια	Αμπελώνες		Απόδοση ανά εκτάριο		Συγκομιδή	
	2017	2018	2017	2018	2017	2018
	1000 εκτάρια (ha)		Εκατόλιτρα (hl)		1 000 Εκατόλιτρα (hl)	
Σύνολο	100,2	100,1	74,9	103,7	7.505,3	10.386,6
Weiβmost/Λευκό κρασί από το οποίο	65,9	66,2	70,4	104,3	4.644	6.908,1
Λευκό Riesling					1.518,6	2.272,8
Κόκκινο κρασί από το οποίο	34,3	33,9	83,4	102,4	2.861,3	3.478,4
Blauer Spätburgunder					775,5	1.013,4

Τα στοιχεία για το έτος 2014 είναι προσωρινά

Πηγή: DeStatis/Statistisches Bundesamt

3. ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΟΙΝΟΥ ΣΤΗ ΓΕΡΜΑΝΙΑ ΚΑΙ ΣΤΟΝ ΚΟΣΜΟ, 2018

Όπως ήδη αναφέρθηκε, σύμφωνα με το Γερμανικό Ινστιτούτο Οίνου, το 2018 υπήρξε μια εξαιρετική χρονιά για την παραγωγή κρασιού στη χώρα, καθώς αυτή ανήλθε σε 10,3 εκ. hl, που αποτελεί αύξηση 18% συγκριτικά με τον μέσο όρο τελευταίας δεκαετίας (8,8 εκ. hl). Με την απόδοση αυτή, η Γερμανία ανήλθε στην 8^η από την 10^η θέση μεταξύ των μεγαλύτερων οινοπαραγωγών χωρών του κόσμου, καθώς, εκτός από την εξαιρετικά μεγάλη παραγωγή, σημειώθηκε μείωση στην παραγωγή της Νότιας Αφρικής και τη Κίνας, που στο παρελθόν είχαν μεγαλύτερη παραγωγή από αυτή της Γερμανίας.

Σε παγκόσμιο επίπεδο, αύξηση της παραγωγής οίνου το 2018 σημειώθηκε και στις Ιταλία, Γαλλία, Ισπανία, Αργεντινή, Χιλή, Ρουμανία, Ουγγαρία, Νέα Ζηλανδία και Αυστρία, ενώ αντίθετα μείωση είχαν οι ΗΠΑ, Αυστραλία, Ν. Αφρική, Κίνα, Πορτογαλία, Ρωσία, Βραζιλία και Ελλάδα.

Το 2018 η Γερμανία ήταν ο τέταρτος μεγαλύτερος παραγωγός κρασιού στην Ευρωπαϊκή Ένωση μετά τη Γαλλία, την Ιταλία και την Ισπανία. Ακολούθησαν οι Πορτογαλία, Ρουμανία, Ουγγαρία, Αυστρία και Ελλάδα. Αναλυτικά:

Παγκόσμια Παραγωγή οίνου σε εκ. εκατόλιτρα 1990-2018 (επιλεγμένες χώρες)

ΧΩΡΕΣ	ΕΤΗ						ΔΙΑΦΟΡΑ %	
	1990	2000	2010	2015	2017	2018*	1990/2018	2015/2018
Ιταλία	54,8	51,6	48,5	50,0	42,5	54,8	0,0	28,9
Γαλλία	65,5	57,5	44,3	47,0	36,3	48,6	-25,8	33,9
Ισπανία	38,6	41,7	35,4	37,7	32,5	44,4	15,0	36,6
ΗΠΑ	15,8	23,3	20,9	21,7	23,3	23,9	51,3	2,6
Αργεντινή	14,0	12,5	16,3	13,4	11,8	14,5	3,6	22,9
Αυστραλία	4,4	8,1	11,4	11,9	13,7	12,9	193,2	-5,8
Χιλή	4,0	6,4	8,8	12,9	9,5	12,9	222,5	35,8
Γερμανία	8,5	9,8	6,9	8,9	7,5	10,3	21,2	37,3
Ν. Αφρική	9,0	6,9	9,3	11,2	10,8	9,5	5,6	-12,0
Κίνα	**	10,5	13,0	11,5	11,6	9,1	**	-21,6
Πορτογαλία	11,3	6,7	7,1	7,0	6,7	6,1	-46,0	-9,0
Ρωσία	**	**	**	5,6	5,8	5,5	**	-5,2
Ρουμανία	5,9	5,4	3,3	3,6	4,3	5,1	-13,6	18,6
Ουγγαρία	5,5	3,0	2,0	2,8	3,2	3,6	-34,5	12,5
Βραζιλία	2,9	0,7	2,5	2,7	3,6	3,1	6,9	-13,9
Ν.Ζηλανδία	0,5	0,6	1,9	2,3	2,9	3,0	500,0	3,4
Αυστρία	3,1	2,3	1,7	2,3	2,5	2,8	-9,7	12,0
Ελλάδα	3,5	3,5	3,0	2,5	2,6	2,2	-37,1	-15,4
Κόσμος	283	280	264	275	249	292	3,3	17,3
Ε.Ε.	225	202	156	166	155	179	-31,1	15,5

Πηγή: *Deutsches Weininstitut/ Office International de la Vigne et du Vin, Paris*

*Προσωρινά στοιχεία

*Μη διαθέσιμα στοιχεία

Υπάρχουν 2 κύριες κατηγορίες γερμανικού οίνου: ο επιτραπέζιος και ο ποιοτικός. Ο πρώτος ονομάζεται Deutscher Wein ή Tafelwein ή Landwein, ενώ ο δεύτερος χωρίζεται σε δύο υποκατηγορίες, τον ποιοτικό οίνο (Qualitätswein) και τον ανώτατης ποιότητας οίνο (Prädikatswein).

Στον παρακάτω πίνακα αποτυπώνεται η γερμανική παραγωγή οίνου ανά περιοχή και ανά κατηγορία προϊόντος για το έτος 2018. Όπως γίνεται φανερό, η περιοχή Rheinhessen παράγει τον μεγαλύτερο όγκο προϊόντος, που ανέρχεται σε 2.860.343 hl και αντιστοιχεί σε 27,9% της συνολικής γερμανικής παραγωγής οίνου για το 2018. Ακολουθεί το Παλατινάτο με 1.965.887 hl (ποσοστό επί του συνόλου 19,1%), ενώ στην τρίτη θέση βρίσκεται η περιοχή Mosel με 1.524.061 hl (14,8% επί της συνολικής παραγωγής).

Γερμανική παραγωγή οίνου ανά περιοχή και ποιότητα, 2018

ΠΕΡΙΟΧΗ	Deutscher Wein		Qualitätswein		Prädikatswein		ΣΥΝΟΛΟ	
	hl	%	hl	%	hl	%	hl	%
Ahr	4.002	6,9	50.634	86,8	3.707	6,4	58.343	0,6
Baden	7.424	0,5	526.573	35,0	969.562	64,5	1.503.559	14,6

Franken	2.467	0,5	127.700	26,2	356.912	73,3	487.079	4,7
Hessische Bergstraße	284	0,7	25.598	60,5	16.456	38,9	42.338	0,4
Mittelrhein	1.478	3,9	22.943	60,1	13.776	36,1	38.197	0,4
Mosel	80.282	5,3	1.028.938	67,5	414.841	27,2	1.524.061	14,8
Nahe	3.755	1,3	128.617	45,4	151.009	53,3	283.381	2,8
Pfalz	95.165	4,8	1.404.629	71,5	466.093	23,7	1.965.887	19,1
Rheingau	1.238	0,4	106.783	38,2	171.201	61,3	279.222	2,7
Rheinessen	249.940	8,7	1.816.054	63,5	794.349	27,8	2.860.343	27,9
Saale-Unstrut	30	0,1	30.145	64,4	16.653	35,6	46.828	0,5
Sachsen	861	3,3	8.079	31,1	17.047	65,6	25.987	0,3
Württemberg	2.979	0,3	740.667	64,4	405.700	35,3	1.149.346	11,2
Λοιπά	3.937	100,0	-	-	-	-	3.937	0,0
ΓΕΡΜΑΝΙΑ	453.842	4,4	6.017.360	58,6	3.797.306	37,0	10.268.508	100,0

Πηγή: Deutsches Weininstitut

4. ΕΞΑΓΩΓΕΣ – ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ

4^α. Εισαγωγές οίνου στη Γερμανία 2018

Όπως προκύπτει από τον παρακάτω πίνακα, η αξία του συνόλου των εισαγωγών κρασιού στη Γερμανία το έτος 2018 αυξήθηκε κατά 4,7% σε σύγκριση με ένα έτος νωρίτερα. Αντίθετα, ο όγκος των εισαγωγών παρουσίασε μείωση ύψους -2,5% σε σχέση με το 2017.

Η μεγαλύτερη προμηθεύτρια χώρα παραμένει παραδοσιακά η Ιταλία, με μερίδιο 35,9% επί του συνόλου των εισαγωγών. Ακολουθεί η Γαλλία με μερίδιο 26,5% και η Ισπανία με 16,2%. Οι τρεις αυτές χώρες καλύπτουν σχεδόν τα 4/5 των συνολικών εισαγωγών οίνου στη Γερμανία. Η Ελλάδα βρίσκεται στην 11^η θέση των εξαγωγέων, με ποσοστό που ανέρχεται μόλις σε 0,7%. Αναλυτικά:

Εισαγωγές οίνου στη Γερμανία 2018-Δασμολογική κλάση 2204

ΧΩΡΑ	2017			2018			Μεταβολή 2017/18	
	1.000 €	hl	€/hl	1.000 €	hl	€/hl	Αξία %	Όγκος %
1.Ιταλία	860.000	5.456.000	158	913.000	5.064.000	180	6,2	-7,2
2.Γαλλία	649.000	2.139.000	303	675.000	2.039.000	331	4,1	-4,7
3.Ισπανία	376.000	3.612.000	104	413.000	3.479.000	115	9,8	-0,9
4.Ν.Αφρική	94.000	844.000	111	104.000	1.001.000	104	10,9	18,5
5.ΗΠΑ	102.000	484.000	211	80.000	403.000	200	-	-16,8
							21,3	
6.Αυστρία	67.000	261.000	254	65.000	270.000	241	-2,1	3,3
7.Χιλή	66.000	460.000	143	60.000	420.000	143	-8,7	-8,7
8.Αυστραλία	58.000	470.000	123	60.000	475.000	126	3,7	1,1
9.Πορτογαλία	41.000	191.000	217	46.000	208.000	220	10,3	9,1
10.Ν.Ζηλανδία	27.000	86.000	315	33.000	114.000	288	21,4	32,5
11.Ελλάδα	19.000	97.000	196.000	18.000	88.000	207	-4,2	-8,9

12.Ουγγαρία	16.000	161.000	100	18.000	196.000	92	12,4	21,5
13.Αργεντινή	18.000	63.000	288	17.000	61.000	282	-5,4	-3,2
14.Βόρεια Μακεδονία	10.000	210.000	50	11.000	224.000	50	8,5	6,6
15.Ρουμανία	3.000	27.000	122	4.000	32.000	126	26,1	22,1
16.Μολδαβία	2.000	33.000	71	4.000	56.000	72	73,5	71,0
17.Τουρκία	2.000	7.000	242	2.000	8.000	247	19,8	16,9
18.Ελβετία	2.000	3.000	770	2.000	2.000	805	-14,7	-18,4
19.Κροατία	1.000	5.000	265	2.000	6.000	286	26,3	17,3
20.Δανία	3.000	13.000	258	2.000	6.000	298	47,0	-54,1
21.Γεωργία	1.000	3.000	408	1.000	3.000	408	28,6	28,5
22.Ουκρανία	-	2.000	289	1.000	5.000	289	167,1	166,6
23.Ισραήλ	1.000	2.000	562	1.000	2.000	595	10,9	4,7
24.Τσεχία	-	-	313	1.000	1.000	974	903,4	222,8
24.Λίβανος	-	1.000	472	1.000	1.000	473	30,9	30,5
ΕΕ (27)	2.038.000	11.970.000	170	2.159.000	11.495.000	188	6,0	-4
Λοιπές χώρες	387.000	2.674.000	145	380.000	2.781.000	137	1,7	4,0
ΣΥΝΟΛΟ	2.425.000	14.644.000	166	2.539.000	14.276.000	178	4,7	-2,5

Πηγή: Deutsches Weininstitut

4β. Εισαγωγές οίνου στη Γερμανία – Κατηγορίες

Το μεγαλύτερο μέρος της συνολικής αξίας των εισαγωγών οίνου στη Γερμανία το 2018 αφορούσε, όπως και τα προηγούμενα χρόνια, **εισαγωγές ερυθρών οίνων**, ενώ αναφορικά με τις εισαγόμενες ποσότητες, αυτές των λευκών οίνων ήταν ελαφρώς υψηλότερες. Συγκεκριμένα 48,5% της αξίας και 44,4% της ποσότητας των γερμανικών εισαγωγών (γενικά) οίνου **αποτελούσαν ερυθροί οίνοι το 2018**.

Επιπλέον, στο σύνολο των εισαγωγών οίνου, 28,5% της αξίας και 15,8% της ποσότητας αφορούσε κρασιά **ΠΟΠ / ΠΓΕ (Quality wine, Qualitätswein)**. Αναλυτικά:

Εισαγωγές σε ποσότητα, όγκο και είδος 2017/2018

	2017			2017			Μεταβολή 2017/18	
	Αξία 1.000€	hl	€/hl	Αξία 1.000€	hl	€/hl	Αξία %	Όγκος %
Λευκός Οίνος	670.000	6.693.000	100	729.000	6.500.000	112	8,8	-2,9
ΠΟΠ/ΠΓΕ/Qualitätwein	207.000	788.000	263	212.000	799.000	266	2,7	1,3
Λοιποί λευκοί	463.000	5.905.000	78	516.000	5.702.000	91	11,5	-3,4

Ερυθρός Οίνος	1.181.000	6.469.000	183	1.229.000	6.311.000	195	4,1	-2,4
ΠΟΠ/ΠΓΕ/Qualitätwein	515.000	1.520.000	339	510.000	1.452.000	351	-1	-4,5
Λοιποί ερυθροί	666.000	4.949.000	135	719.000	4.859.000	148	8,0	-1,8
Σύνολο λευκών & ερυθρών	1.851.000	13.162.000	141	1.958.000	12.812.000	153	5,8	-2,7
ΠΟΠ/ΠΓΕ/Qualitätwein	722.000	2.308.000	313	723.000	2.251.000	321	0,1	-2,5
Λοιποί	1.129.000	10.854.000	104	1.235.000	10.561.000	117	9,4	-2,7
Οίνοι λικέρ, σύνολο	33.000	81.000	405	32.000	78.000	403	-3,2	-2,8
Port, Sherry, Tokay	31.000	69.000	456	30.000	71.000	430	-2,6	3,3
Λοιποί	1.000	12.000	115	1.000	8.000	154	-15,8	-37,4
Αρωματικοί Οίνοι	36.000	212.000	169	39.000	215.000	180	8,1	1,6
Αφρώδεις Οίνοι σύνολο	405.000	690.000	587	397.000	652.000	609	-1,9	-5,6
Σαμπάνια	194.000	96.000	2.024	185.000	92.000	2.011	-4,7	-4,1
Άλλοι αφρώδεις	135.000	402.000	337	136.000	384.000	355	0,5	-4,7
Οίνος με πίεση CO ₂ (min. 3 bar)	76.000	192.000	396	76.000	176.000	433	0,7	-8,1
Ανθρακούχος οίνος	94.000	427.000	221	107.000	453.000	236	13,5	6,2
ΣΥΝΟΛΟ	2.419.000	14.572.000	166	2.533.000	14.211.000	178	4,7	-2,5

Πηγή: Statistischen Bundesamtes-Deutschen Weininstitutes

Εισαγωγές χύμα κρασιού

Οι εισαγωγές χύμα κρασιού προσφέρουν ευκαιρίες σε προμηθευτές υψηλού όγκου και χαμηλού κόστους, κυρίως από τη Ν.Αφρική ή τη Χιλή. Οι προμηθευτές χύμα κρασιού στοχεύουν σε discounter ή σούπερ μάρκετ μέσω τοπικών εισαγωγέων.

4γ. Εξαγωγές οίνου από τη Γερμανία

Οι εξαγωγές γερμανικού οίνου σημείωσαν μικρή πτώση τόσο σε αξία όσο και σε όγκο το 2018 σε σύγκριση με το 2017. Το μεγαλύτερο μέρος των εξαγωγών αφορά λευκούς εμφιαλωμένους οίνους ποιότητας (Qualitätswein, Prädikatswein).

Γερμανικές Εξαγωγές σε ποσότητα, όγκο, χρώμα, στοιχεία 2017/2018

	2017			2018			Μεταβολή 2017/18	
	Αξία 1.000 €	hl	€/hl	Αξία 1.000 €	hl	€/hl	Αξία %	Όγκος %
Qualitätswein	253.000	761.000	332	250.000	727.000	344	-0,9	-4,5
Άλλοι Οίνοι	55.000	304.000	182	57.000	282.000	200	2,1	-7,0
Εμφιαλωμένοι	288.000	941.000	306	285.000	887.000	322	-1,1	-5,8
Χύμα	20.000	124.000	159	22.000	123.000	176	9,7	-0,8
Λευκοί	264.000	901.000	293	260.000	860.000	302	-1,4	-4,6
Ερυθροί	44.000	164.000	271	47.000	149.000	313	5,4	-8,9
Σύνολο	308.000	1.065.000	289	307.000	1.009.000	304	-0,4	-5,2

Πηγή: Statistisches Bundesamt Deutsche WeinInstitut

Οι ΗΠΑ ήταν και για το 2018 η πρώτη χώρα-προορισμός των εξαχθέντων γερμανικών κρασιών με ποσοστό 23,3% επί των συνολικών εξαγωγών, παρά το γεγονός, ότι υπήρξε σημαντική πτώση τόσο της αξίας όσο και του όγκου των εξαγωγών (-10,1 και -9,0 αντίστοιχα). Οι γερμανικές εξαγωγές στις ΗΠΑ αφορούν κυρίως την ποικιλία Riesling. Τα τελευταία χρόνια οι Γερμανοί εξαγωγείς έρχονται αντιμέτωποι με τον όλο και μεγαλύτερο ανταγωνισμό των Αμερικανών παραγωγών, γεγονός που αποτυπώνεται και στα αποτελέσματα των εξαγωγών του εξεταζόμενου έτους.

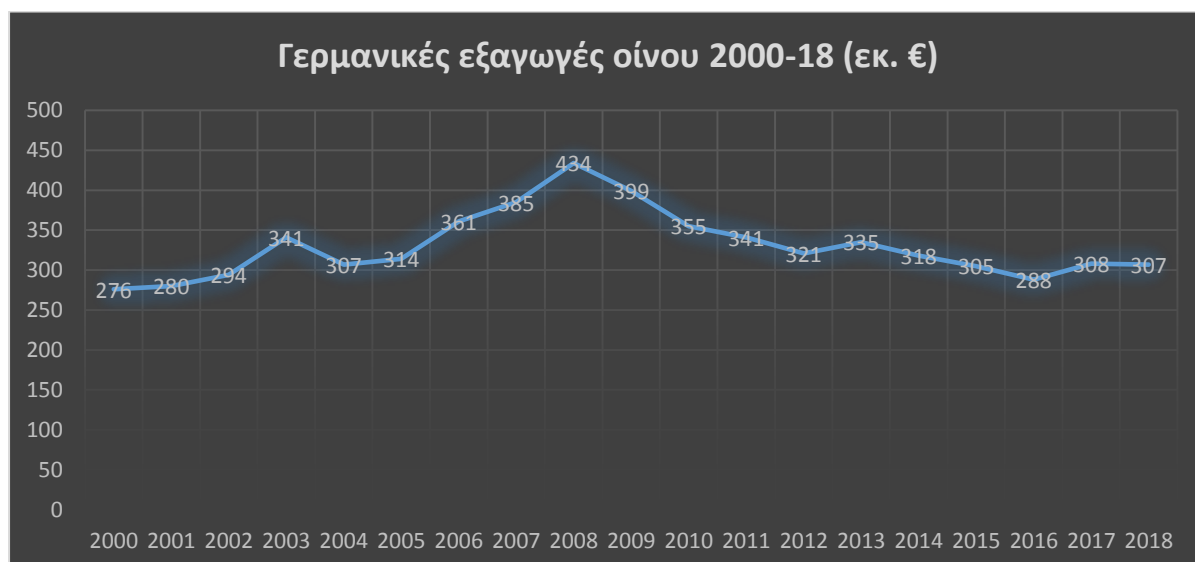
Σημαντικές χώρες για τις γερμανικές εξαγωγές εξακολουθούν να είναι η Ολλανδία και το ΗΒ. Οι εξαγωγές προς τις σκανδιναβικές χώρες γνώρισαν μεγάλη αύξηση τα τελευταία χρόνια, καθώς το σύνολο της αξίας των γερμανικών εξαγωγών σε Νορβηγία, Σουηδία και Φινλανδία είναι το δεύτερο υψηλότερο μετά από αυτό στις ΗΠΑ. Αναλυτικά, οι εξαγωγές γερμανικού οίνου το 2018 διαμορφώθηκαν ως ακολούθως:

ΧΩΡΕΣ	2017			2018			Μεταβολή 2017/18		
	Αξία 1.000€	hl	€/hl	Αξία 1.000€	hl	€/hl	Αξία %	Όγκος %	Αξία %
1.ΗΠΑ	79.000	188.000	423	71.000	171.000	418	-10,1	-9,0	23,3
2.Ολλανδία	30.000	167.000	180	28.000	139.000	202	-6,7	-16,8	9,2
3.ΗΒ	20.000	121.000	166	27.000	132.000	205	35,0	9,1	8,8
4.Νορβηγία	25.000	62.000	408	27.000	65.000	409	8,0	4,8	8,7
5.Κίνα	19.000	40.000	459	17.000	34.000	482	-10,5	-15,0	5,4
6.Καναδάς	13.000	40.000	337	14.000	40.000	343	7,7	0,0	4,5
7.Σουηδία	13.000	57.000	225	13.000	57.000	234	0,0	0,0	4,4
8.Ιαπωνία	11.000	25.000	436	11.000	23.000	475	0,0	-8,0	3,5
9.Ελβετία	10.000	21.000	481	9.000	22.000	422	-10,0	4,8	3,1
10.Φινλανδία	9.000	38.000	228	9.000	37.000	252	0,0	-2,6	3,0

α										
11.Πολωνία	12.000	53.000	222	9.000	42.000	207	-	-20,8	2,8	25,0
12.Γαλλία	6.000	29.000	190	7.000	25.000	264	16,7	-13,8	2,2	
13.Βέλγιο / Λουξεμβούργο	7.000	33.000	202	7.000	30.000	219	0,0	-9,1	2,1	
14.Αυστρία	4.000	13.000	315	6.000	17.000	328	50,0	30,8	1,8	
15.Δανία	4.000	19.000	226	5.000	19.000	265	25,0	0,0	1,7	
16.Λετονία	3.000	16.000	220	4.000	18.000	237	33,3	12,5	1,4	
17.Τσεχία	4.000	20.000	187	4.000	21.000	193	0,0	5,0	1,3	
18.Χονγκ Κονγκ	4.000	5.000	773	4.000	5.000	818	0,0	0,0	1,2	
19.Ισραήλ	3.000	10.000	318	4.000	12.000	305	33,3	20,0	1,2	
20.Εσθονία	3.000	11.000	247	3.000	12.000	269	0,0	9,1	1,1	
21.Λιθουανία	3.000	13.000	200	3.000	13.000	217	0,0	0,0	0,9	
22.Ταϊβάν	2.000	4.000	658	2.000	3.000	809	0,0	-25,0	0,7	
23.Ουκρανία	2.000	7.000	247	2.000	7.000	269	0,0	0,0	0,6	
24.Ιρλανδία	1.000	8.000	174	2.000	10.000	188	100,0	25,0	0,6	
25.Αυστραλία	2.000	3.000	622	2.000	2.000	764	0,0	-33,3	0,5	
26.Ν. Κορέα	2.000	3.000	494	2.000	3.000	477	0,0	0,0	0,5	
27.Μεξικό	1.000	6.000	242	1.000	5.000	291	0,0	-16,7	0,5	
28.Ισπανία	1.000	5.000	246	1.000	5.000	273	0,0	0,0	0,5	
29.Ρωσία	2.000	9.000	254	1.000	3.000	436	-	-66,7	0,4	50,0
30.Ιταλία	1.000	3.000	234	1.000	3.000	241	0,0	0,0	0,2	
ΣΥΝΟΛΟ	308.000	1.065.000	289	307.000	1.009.000	304	-0,3	-5,3	100,0	0

Πηγή: Statistischen Bundesamtes - Deutschen Weininstitutes

Στο παρακάτω διάγραμμα αποτυπώνεται η πορεία των γερμανικών εξαγωγών οίνου από το 2000 έως το 2018. Σε αυτό φαίνεται ξεκάθαρα η δυσκολία να επανακτηθεί το χαμένο μερίδιο αγοράς μετά το 2008, οπότε και έγιναν αισθητές οι συνέπειες της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης.

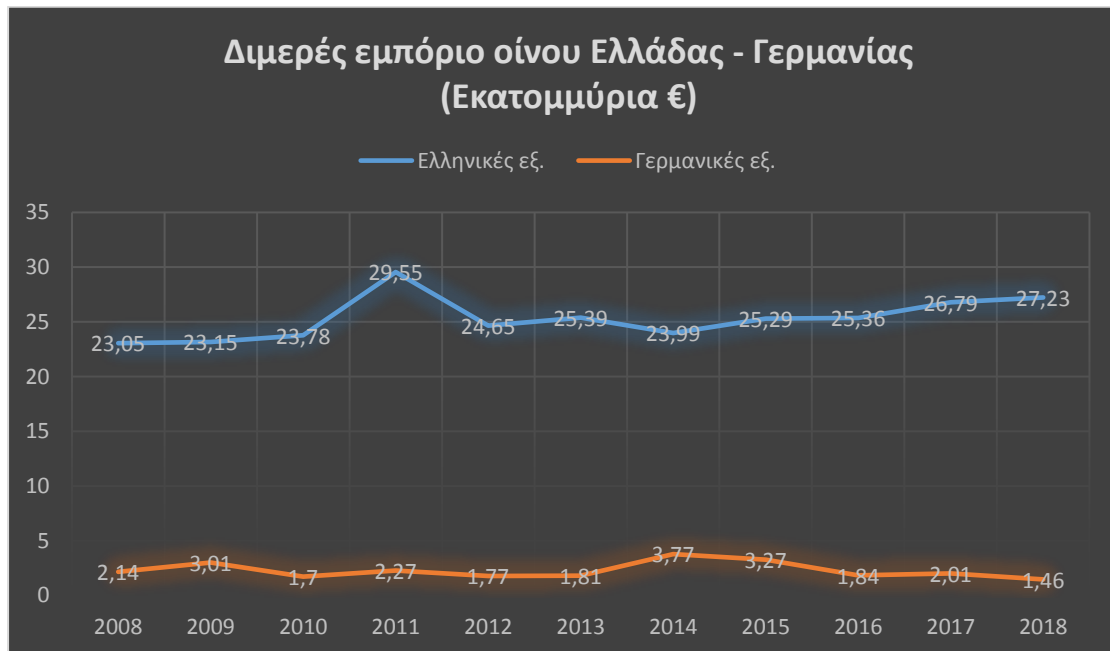
5. Διμερές Εμπόριο Οίνου Ελλάδας – Γερμανίας 2018

Σύμφωνα με στατιστικά στοιχεία της Γερμανικής Στατιστικής Υπηρεσίας, οι εξαγωγές οίνου της χώρας μας προς τη Γερμανία το 2018 αυξήθηκαν κατά 1,6% σε αξία, αλλά μειώθηκαν κατά 5% σε όγκο σε σχέση με το 2017. Αντίθετα, στις γερμανικές εξαγωγές οίνου προς την Ελλάδα σημειώθηκε πτώση τόσο ως προς την αξία όσο και ως προς τον όγκο συγκριτικά με το προηγούμενο έτος.

Η πορεία του διμερούς εμπορίου οίνου τα τελευταία έντεκα χρόνια αποτυπώνεται στον ακόλουθο πίνακα:

Διμερές Εμπόριο Ελλάδας - Γερμανίας				
Δασμολογικός Κωδικός: 2204				
ΕΤΟΣ	Εξαγωγές		Εισαγωγές	
	Βάρος σε τόνους	Αξία σε 1.000€	Βάρος σε τόνους	Αξία σε 1.000€
2008	14.191,6	23.957	905,6	2.142
2009	13.593,3	23.157	1.497,0	3.018
2010	14.061,5	23.786	772,0	1.708
2011	17.495,2	29.550	1.019,1	2.275
2012	14.829,6	24.657	829,9	1.770
2013	14.936,2	25.390	817,0	1.812
2014	12.546,2	23.995	1.154,3	3.778
2015	13.183,1	25.290	1.083,6	3.279
2016	12.869,1	25.369	777,4	1.841
2017	12.664,5	26.791	739,6	2.018
2018	12.011,8	27.232	596,1	1.469

Πηγή: Statistisches Bundesamt

Αναφορικά με τις επιμέρους κατηγορίες, το διμερές εμπόριο Ελλάδας – Γερμανία διαμορφώθηκε ως ακολούθως:

ΔΙΜΕΡΕΣ ΕΜΠΟΡΙΟ ΕΛΛΑΔΑΣ – ΓΕΡΜΑΝΙΑΣ				
Code: 220410 ΑΦΡΩΔΗΣ ΟΙΝΟΣ				
	ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΕΞΑΓΩΓΕΣ		ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ	
	Βάρος σε τόνους	Αξία σε 1.000 €	Βάρος σε τόνους	Αξία σε 1.000 €
2008	4,2	10	129,5	613
2009	3,4	11	144,1	461
2010	6,0	22	177,3	490
2011	503,8	1.071	191,2	514
2012	5,6	29	137,8	348
2013	4,3	23	163,9	420
2014	7,2	41	187,0	554
2015	4,6	24	138,1	423
2016	6,6	33	112,2	363
2017	5,3	31	143,4	485
2018	7,2	42	156,1	387

ΔΙΜΕΡΕΣ ΕΜΠΟΡΙΟ ΕΛΛΑΔΑΣ – ΓΕΡΜΑΝΙΑΣ				
Code: 220421 Οίνος σε συσκευασία ≤2 λίτρων (εκτός αφρώδους)				
	ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΕΞΑΓΩΓΕΣ		ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ	
	Βάρος σε τόνους	Αξία σε 1.000 €	Βάρος σε τόνους	Αξία σε 1.000 €
2008	13.368,4	21.933	740,5	1.485
2009	13.110,2	22.248	1.309,1	2.477
2010	13.359,0	23.021	589,5	1.205
2011	14.478,4	26.695	823,6	1.749
2012	12.790	22.991	684,2	1.403
2013	13.938,9	24.305	651,1	1.385
2014	11.074,5	22.628	967,2	3.224
2015	10.925,3	23.097	943,6	2.841
2016	10.819,1	22.841	658,9	1.449
2017	11.186,4	24.577	594,2	1.521
2018	10.881,6	24.995	434,4	1.054

6. ΚΑΝΑΛΙΑ ΔΙΑΝΟΜΗΣ ΟΙΝΟΥ ΣΤΗ ΓΕΡΜΑΝΙΚΗ ΑΓΟΡΑ – ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ

	Όγκος	Μερίδιο αγοράς %
ΜΕΓΕΘΟΣ ΑΓΟΡΑΣ ΟΙΝΟΥ ΑΦΡΩΔΗΣ ΟΙΝΟΣ (ΕΚΤΟΣ ΑΦΡΩΔΟΥΣ)	20 εκ. hl	
	3 εκ. hl	15%
	17 εκ. hl	
Discounters		50%
Supermarkets		17%
Hypermarkets		11%
Ειδικευμένα καταστήματα/Χονδρέμποροι		7%
Απευθείας πωλήσεις		11%
Διαδίκτυο		4%

Πηγή: Deutsches Weininstitut

6^α. Αλυσίδες Σούπερ Μάρκετ

Οι αλυσίδες Super Market αποτελούν τους μεγαλύτερους διακινητές οίνου στη Γερμανία. Η υποκατηγορία discounters, στην οποία συγκαταλέγονται πολλές γνωστές εταιρείες στη χώρα (π.χ. Aldi Süd, Aldi Nord, Lidl, Netto, Penny) κατέχουν το 50% του μεριδίου της συγκεκριμένης αγοράς, τα κλασικά supermarkets (π.χ. Edeka, Rewe) το 17% και οι υπεραγορές (π.χ. Metro) το 11%.

Με δεδομένο, ότι τα Discounters ωθούν γενικά τις τιμές των προϊόντων τους προς τα κάτω, λόγω και του πολύ μεγάλου μεταξύ τους ανταγωνισμού, έχει ως αποτέλεσμα οι τιμές των πωλούμενων σε αυτά οίνων (μεσαίας και χαμηλής ποιότητας) να είναι κατά μέσο όρο 60% χαμηλότερες από τα αντίστοιχα προϊόντα στα βρετανικά discounters και 40% χαμηλότερες από τα ολλανδικά.

Επιπλέον, συχνή είναι και η χρήση από τα γερμανικά discounters δικού τους εμπορικού σήματος, κάτι που συρρικνώνει περαιτέρω το μερίδιο αγοράς των επώνυμων οίνων. Η ιδιωτική ετικέτα χρησιμοποιείται στις περισσότερες περιπτώσεις για φθηνό χύμα κρασί, που συσκευάζεται από τα discounters και για κρασί που προέρχεται από χώρες που δε διαθέτουν brand name ως χώρες στον συγκεκριμένο χώρο.

6^β. Ειδικευμένα καταστήματα/εισαγωγείς/χονδρέμποροι

Η συμβολή των ειδικευμένων εισαγωγέων στην προώθηση ποιοτικότερων οίνων είναι σημαντική. Από αυτούς διακινήθηκε το 2018 το 7% των συνολικών πωλήσεων κρασιού στη Γερμανία. Υπάρχουν ορισμένες μεγάλες

εισαγωγικές εταιρείες, όπως οι Hawesko, Schenk, Mack & Schühle, Teck, Torhi και Racke Eggert & Franke, και πολλές μικρότερες.

Συνήθως οι συγκεκριμένοι εισαγωγείς έχουν ποιοτικότερες επωνυμίες, ενώ όλο και περισσότεροι χρησιμοποιούν τις online πωλήσεις, με στόχο τη μεγέθυνση της πελατειακής τους βάσης.

Η συγκεκριμένη κατηγορία εισαγωγέων αποτελεί την καλύτερη λύση για παραγωγούς ποιοτικών οίνων, καθώς καταβάλλουν περισσότερες προσπάθειες για την προώθησή τους και αποτελούν πάντα τους προμηθευτές των «ψαγμένων» εστιατορίων και καταναλωτών. Επίσης, το γεγονός ότι δίνουν έμφαση στις διαδικτυακές πωλήσεις και τονίζουν τη σημασία των προϊόντων ΠΟΠ κλπ συμβάλλει στον ποιοτικό διαχωρισμό του χαρτοφυλακίου τους από τα προϊόντα που διακινούνται στα super markets.

6γ. Απευθείας Πωλήσεις

Από τα δίκτυα άμεσων πωλήσεων διακινήθηκε το 2018 το 11% των συνολικών πωλήσεων. Πρόκειται για πωλήσεις που γίνονται στο σημείο παραγωγής και είναι πολύ διαδεδομένος τρόπος πωλήσεων στη χώρα. Οι Γερμανοί καταναλωτές ταξιδεύουν συχνά, κυρίως το καλοκαίρι, στις περιοχές, όπου υπάρχει οινοπαραγωγή και αγοράζουν προμήθειες. Η συνήθεια αυτή ενισχύεται και από το γεγονός, ότι διεξάγονται πολλά φεστιβάλ κρασιού στις περιοχές αυτές, που προσελκύουν πελάτες από όλη τη Γερμανία.

Επίσης, εκτός από την επί τόπου πώληση, οι παραγωγοί ειδικεύονται όλο και περισσότερο στην online πώληση, γεγονός που τους εξασφαλίζει την πρόσβαση σε δυνητικούς πελάτες.

6δ. Πωλήσεις Online

Οι μεγάλοι διαδικτυακοί όμιλοι λιανικής, όπως η Amazon, δεν έχουν καταφέρει να έχουν σημαντική παρουσία στην αγορά οίνου στη Γερμανία και, σύμφωνα με ειδικευμένους δημοσιογράφους, αυτό δεν προβλέπεται να επιτευχθεί. Ο λόγος για αυτό είναι, ότι οι καταναλωτές που αγοράζουν διαδικτυακά είναι όσοι ψάχνουν για πιο ποιοτικά κρασιά, ή με κάποια ιδιαίτερα χαρακτηριστικά και τα οποία δεν βρίσκονται στα ράφια των supermarkets. Και, όπως προαναφέρθηκε, κυρίαρχοι στον τομέα αυτό είναι οι ειδικευμένοι εισαγωγείς.

Σε γενικές γραμμές, στη Γερμανία, όπως και στην υπόλοιπη Ευρώπη, οι διαδικτυακές πωλήσεις οίνου αναμένεται να αυξηθούν όσο περισσότερο εξοικειώνεται το κοινό με αυτές, τουλάχιστον στην κατηγορία των πιο απαιτητικών καταναλωτών, που διαδικτυακά μπορούν να αναζητήσουν και να προμηθευτούν προϊόντα στα οποία, λόγω γεωγραφικής απόστασης, δεν έχουν άμεση πρόσβαση.

7. ΔΙΕΙΣΔΥΣΗ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ ΣΤΗ ΓΕΡΜΑΝΙΚΗ ΑΓΟΡΑ

Market entry-Είσοδος στην αγορά της Γερμανίας

Όπως έχει ήδη τονιστεί, η γερμανική αγορά οίνου είναι ανοικτή σε νέα προϊόντα. Παρά τη μεγάλη εγχώρια παραγωγή, οι Γερμανοί καταναλωτές είναι πολύ πρόθυμοι να πειραματιστούν με νέες γεύσεις. Εξαιρεση αποτελεί το νοτιοδυτικό τμήμα της χώρας και κυρίως η περιοχή της Ρηνανίας-Παλατινάτου, όπου παράγεται ο μεγαλύτερος όγκος του γερμανικού οίνου.

Επομένως, οι Έλληνες εξαγωγείς δε θα πρέπει να αποθαρρύνονται καταρχήν μόνο και μόνο από τον μεγάλο ανταγωνισμό. Σημαντική στην ανάδειξη του προϊόντος είναι η κατάλληλη τοποθέτηση του προϊόντος στην αγορά εκ μέρους του εισαγωγέα. Επομένως, η εύρεση ενός καλού εισαγωγέα αποτελεί το πρώτο και κυριότερο βήμα για την είσοδο στη γερμανική αγορά οίνου. Επίσης, η διαφοροποίηση του προϊόντος από τα ανταγωνιστικά του προϊόντα βοηθά στην ανάπτυξη επιτυχημένης επωνυμίας.

Σημαντικό ρόλο παίζει και η συμμετοχή σε διαγωνισμούς κρασιού, όπως ο Mundus Vini (<http://www.mundusvini.de>) ή ο Berliner Wein Trophy (<http://www.berliner-wein-trophy.de>), καθώς και στη Διεθνή Έκθεση Prowein (www.prowein.de), η οποία είναι η μεγαλύτερη του είδους της στον κόσμο και την επισκέπτονται οι σημαντικότεροι ειδικευμένοι εισαγωγείς και δημοσιογράφοι.

Listing fees

Τα γερμανικά supermarkets χρεώνουν πολύ υψηλές τιμές για να τοποθετήσουν νέα προϊόντα στα ράφια τους (listing fees). Το ύψος της συγκεκριμένης χρέωσης κυμαίνεται συνήθως μεταξύ 24% και 28% της τιμής λιανικής της μονάδας του προϊόντος (φιάλη). Επομένως, σε περίπτωση που εξαγωγέας επιθυμεί την είσοδό του στα γερμανικά supermarkets, αλλά δεν έχει δυνατό brand name, θα πρέπει να προσανατολιστεί στη συνεργασία του με κάποιον εισαγωγέα/χονδρέμπορο, που συνεργάζεται ήδη ως προμηθευτής με supermarkets.

Φορολόγηση

Στη Γερμανία επιβάλλεται φόρος σε όλα τα αλκοολούχα ποτά εκτός τους κρασιού, επί του οποίου ο φόρος είναι μηδενικός. Αντίθετα, στον αφρώδη οίνο επιβάλλεται φόρος 5,10 € ανά λίτρο καθαρού αλκοόλ εάν ο βαθμός αλκοόλης είναι κάτω από 6% και στις υπόλοιπες περιπτώσεις φόρος 13,60 € ανά λίτρο καθαρού αλκοόλ, που μεταφράζεται σε τελική επιβάρυνση 2,14 ευρώ ανά φιάλη 0,7 λίτρου (1,02 € φόρος επί του οίνου και 1,29 € ΦΠΑ).

Αναφορικά με τα υπόλοιπα είδη αλκοόλ, στα οινοπνευματώδη επιβάλλεται φόρος 13,03€, στη μύρα 1,97€, στα alkorops (οινοπνευματώδη με αναψυκτικά κλπ) 55,00€ και στα λεγόμενα «ενδιάμεσα» (Zwischenerzeugnisse, που είναι ανάμεσα σε οίνο, αφρώδη οίνο και σναπς) 102,00€ ανά λίτρο καθαρού αλκοόλ.

8. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Είναι γνωστό, ότι τα τελευταία 20-30 χρόνια έγιναν σοβαρές προσπάθειες από πολλούς Έλληνες οινοπαραγωγούς προς την κατεύθυνση της αναβάθμισης της ποιότητας του ελληνικού οίνου. Οι Έλληνες οινοπαραγωγοί επένδυσαν στον εκσυγχρονισμό των μονάδων τους, έδωσαν ιδιαίτερη σημασία στην ποιότητα του προϊόντος τους αλλά και στη συσκευασία, με αποτέλεσμα ο ελληνικό οίνος να μπορεί να ανταγωνιστεί τα προϊόντα των χωρών, που είναι εδώ και χρόνια brand name ως χώρες στον συγκεκριμένο τομέα.

Οι ελληνικές εξαγωγές οίνου κατευθύνονται σε χώρες με έντονο το ελληνικό στοιχείο (Γερμανία, ΗΠΑ, Καναδάς, Αυστραλία). Στις περισσότερες περιπτώσεις οι εισαγωγείς είναι ομογενείς χονδρέμποροι και ο μεγαλύτερος όγκος του προϊόντος αγοράζεται από τους ομογενείς των χωρών αυτών, καθώς και από τα εκεί ελληνικά εστιατόρια.

Αναφορικά με τη Γερμανία, το γεγονός ότι, εκτός ελάχιστων εξαιρέσεων, το επίπεδο των ελληνικών εστιατορίων παραμένει πολύ χαμηλό σε σύγκριση με την ανταγωνίστρια Ιταλία, τόσο ως προς το μενού, όσο και προς τους παράγοντες στήσιμο/διακόσμηση/ατμόσφαιρα, δεν βοηθάει στην προώθηση των ποιοτικών ελληνικών οίνων. Τη στιγμή, που υπάρχουν δημοσιεύματα στον γερμανικό τύπο (πρόσφατα στο έγκυρο περιοδικό Der Spiegel), τα οποία εκθειάζουν την γαστρονομική σκηνή της Αθήνας, τίποτα αντίστοιχο δυστυχώς δεν υπάρχει στη Γερμανία.

Επιπλέον, το γεγονός ότι στα περισσότερα τουριστικά μέρη της Ελλάδας δεν έχει γίνει εκτενώς πιστοποίηση εστιατορίων (με εξαιρέσεις, όπως αυτή της Κρήτης), κάτι που θα οδηγούσε και στην εκ των πραγμάτων αναβάθμιση της κάβας τους, έχει ως αποτέλεσμα η επαφή του μέσου Γερμανού τουρίστα με την ελληνική κουζίνα και τον ελληνικό οίνο να μην αφήνει τις καλύτερες δυνατές εντυπώσεις. Έτσι, τουρίστες που θα μπορούσαν να είναι δυνητικοί αγοραστές ελληνικού κρασιού άμα τη επιστροφή στη χώρα τους, δεν αναζητούν τελικά το ελληνικό προϊόν στη γερμανική αγορά, όπως συμβαίνει με αυτό των ανταγωνιστριών χωρών.

Από την άλλη πλευρά, η δομή του λιανεμπορίου οίνου στη Γερμανία, με τα supermarkets να κατέχουν τη μερίδα του λέοντος, όπως προαναφέρθηκε, σε συνδυασμό με το γεγονός ότι οι Γερμανοί είναι ως καταναλωτές ευαισθητοποιημένοι στο θέμα της τιμής και στην πλειοψηφία τους ψάχνουν τις φθηνότερες εναλλακτικές, έχει ως αποτέλεσμα τα ελληνικά προϊόντα είτε να μη βρίσκουν τη θέση τους στα ράφια των supermarkets, είτε να τοποθετούνται αρχικά ως επώνυμα και στη συνέχεια ως προϊόντα ιδιωτικής ετικέτας.

Όπως είναι ευρέως γνωστό στους γνώστες της λειτουργίας της γερμανικής αγοράς, για να μπορέσει να διατεθεί ένα προϊόν σε υψηλότερη τιμή, θα πρέπει αυτή να δικαιολογείται πλήρως από την ποιότητά του, δεδομένου και του πολύ μεγάλου ανταγωνισμού που έχουν οι ελληνικοί οίνοι σε μια τόσο ανοιχτή αγορά όσο η γερμανική, όπου στα εισαγόμενα κρασιά κυριαρχούν χώρες με πολύ ισχυρό brand name (Ιταλία και Γαλλία).

Από τα ανωτέρω προκύπτουν και οι ακόλουθες προτάσεις για τη βελτίωση της εικόνας και την άνοδο των εξαγωγών ελληνικού οίνου στη Γερμανία:

- Θεωρούμε απαραίτητη την πιστοποίηση των ελληνικών εστιατορίων της Γερμανίας, αλλά και του συνόλου των εστιατορίων στους ελληνικούς τουριστικούς προορισμούς, όπως έχει ήδη κάνει η πρωτοπόρος στον εν λόγω τομέα Ιταλία. Η διαδικασία της πιστοποίησης των ελληνικών εστιατορίων θα έχει εκ των πραγμάτων ως αποτέλεσμα και την αναβάθμιση της κάβας τους με ανώτερης ποιότητας, ΠΟΠ/ΠΓΕ επώνυμους ελληνικούς οίνους. Αυτό θα βοηθήσει πολύ στην αλλαγή της αρνητικής εικόνας του ελληνικού οίνου και θα οδηγήσει τους πελάτες των εστιατορίων να αναζητήσουν τα συγκεκριμένα προϊόντα στην αγορά για οικιακή κατανάλωση.
- Επιπλέον, οι ελληνικοί οίνοι θα πρέπει να έχουν σταθερή ποιότητα, προκειμένου να μη χαθεί το στοιχείο της εμπιστοσύνης, το οποίο στην περίπτωση των Γερμανών καταναλωτών είναι μέγιστης σημασίας.
- Θα ήταν προτιμότερο οι Έλληνες εξαγωγείς, που διαθέτουν ποιοτικό προϊόν, να κατευθυνθούν προς προμηθευτές/χονδρεμπόρους στη Γερμανία, οι οποίοι προμηθεύουν ήδη κάβες, όπου είναι σύνηθες να διακινείται ακριβότερος και ποιοτικότερος οίνος από αυτόν που πωλείται στα supermarkets. Όπως είναι γνωστό, οι πελάτες μιας κάβας είναι διατεθειμένοι να πληρώσουν ακριβότερη τιμή, αρκεί η ποιότητα να ανταποκρίνεται στις προσδοκίες τους.
- Η διεύρυνση της πώλησης ελληνικών οίνων μέσω ίντερνετ (e-commerce), που ήδη γίνεται από αρκετούς εισαγωγείς, θα συμβάλει επίσης στην ευκολότερη πρόσβαση του μέσου καταναλωτή στο ελληνικό προϊόν. Επομένως οι εξαγωγείς καλό θα είναι να πληροφορούνται και αυτή την παράμετρο στις επαφές τους με δυνητικούς συνεργάτες στη Γερμανία.
- Τέλος, η συμμετοχή των ελληνικών εταιρειών με εξαγωγικό προσανατολισμό στη μεγαλύτερη διεθνή έκθεση οίνου στο κόσμο PROWEIN, η οποία πραγματοποιείται ετησίως στο Ντύσσελντορφ, θεωρείται εξαιρετικά σημαντική. Όχι μόνο εκτίθεται το ελληνικό προϊόν σε μια διοργάνωση, όπου εκθέτει το σύνολο σχεδόν των χωρών παραγωγών οίνου και επομένως διεθνοποιείται άμεσα η παρουσία του, αλλά και σε μια διοργάνωση την οποία επισκέπτονται οι σημαντικότεροι διεθνείς παίκτες του τομέα, με κρίσιμο ρόλο στις αποφάσεις διαλογής και διακίνησης. Ομοίως, και στο μέτρο του δυνατού, θα ήταν καλή η συμμετοχή σε διεθνείς διαγωνισμούς, καθώς η προσθήκη στην ετικέτα του προϊόντος του σήματος του βραβείου παρακινεί πάντα το ενδιαφέρον των καταναλωτών.

